

Väljaandja:	Sotsiaalminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	31.03.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 28.03.2014, 29

Täiskasvanute hoolekandeesutuse tervisekaitsenõuded

Vastu võetud 03.04.2002 nr 58
[RTL 2002, 49, 692](#)
jõustumine 01.05.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
30.06.2009	RTL 2009, 53, 781	10.07.2009
11.12.2009	RTL 2009, 96, 1437	01.01.2010
21.03.2014	RT I, 28.03.2014, 2	31.03.2014

Määrus kehtestatakse [rahvatervise seaduse](#) § 8 lõike 2 punkti 9 alusel.
[[RT I, 28.03.2014, 2](#)- jõust. 31.03.2014]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Tervisekaitsenõuete rakendusala

(1) Määrusega kehtestatakse tervisekaitsenõuded täiskasvanute hoolekandeesutuse (edaspidi *hoolekandeesutus*), välja arvatud erihooldekodu, ja selle maa-ala projekteerimisele, ehitamisele, ümberehitamisele, renoveerimisele ning kasutamisele.
[[RTL 2009, 53, 781](#)- jõust. 10.07.2009]

(2) Määruses käsitletakse hoolekandeesutusena ööpäevast hooldamis- ja rehabiliteerimisteenust osutavat üldhooldekodu, sotsiaalse rehabilitatsiooni keskust, tugikodu ning varjupaika.
[[RTL 2009, 53, 781](#)- jõust. 10.07.2009]

(3) Määruses kehtestatud nõuded laienevad ka päevast hooldamis- ja rehabiliteerimisteenust osutava hoolekandeesutuse projekteerimisele, ehitamisele, ümberehitamisele, renoveerimisele ja kasutamisele olenevalt hoolekandeesutuses osutatava teenuse liigist.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse «Sotsiaalhoolekande seaduse» ning «Rahvatervise seaduse» mõisteid.

2. peatükk PROJEKTEERIMINE, EHITAMINE, RENOVEERIMINE

§ 3. Üldnõuded

(1) Hoolekandeesutuse ehitamisel, ümberehitamisel ja renoveerimisel kasutatakse ehitus- ning viimistlusmaterjale, mille terviseohutus on tõendatud.

(2) Hoolekandeesutuse ehitamise, ümberehitamise ja renoveerimise projekt kooskõlastatakse «Rahvatervise seaduse» § 12 lõike 3 alusel Terviseametiga.
[[RTL 2009, 96, 1437](#)- jõust. 01.01.2010]

(3) Hoone kasutussevõtmiseks pärast ehitamist, ümberehitamist ja renoveerimist peab olema Terviseameti kooskõlastus.

[RTL 2009, 96, 1437- jõust. 01.01.2010]

§ 4. Maa-ala projekteerimine

(1) Hoolekandeaasutuse asukoht planeeritakse kaugemale müra- ja saasterikastest teedest ning tänavatest ja ettevõtetest. Õhusaaste- ja müratase ei tohi ületada elu- ning puhkealale kehtestatud piirväärtusi.

(2) Hoolekandeaasutuse asukohast peab olema selle elanikel võimalik liigelda muude avalike teenuste saamise asukohtadesse ning üldjuhul kasutada ühissõidukiga liinivedu.

(3) Hoolekandeaasutuse ümbrus peab olema haljastatud ja heakorrastatud.

(4) Majandusõu planeeritakse üldjuhul maa-ala põhjapoolsesse ossa köögi- ning muude majandusruumide sissepääsude lähedusse. Prüginõud peavad asuma kinnistu maa-alal võimalikult kaugel hoone akendest ja olema tihedalt suletava kaanega.

(5) Maa-ala ja ruumide planeerimisel ning projekteerimisel tuleb arvestada «Ehitusseaduse» § 3 lõike 10 alusel kehtestatud nõudeid.

[RTL 2009, 53, 781- jõust. 10.07.2009]

(6) Jalutus- ja juurdepääsuteed peavad olema pimedal ajal valgustatud, v.a öörahu ajal.

3. peatükk HOOLEKANDEASUTUSE RUUMID

§ 5. Ruumide koosseis ja üldnõuded

(1) Hoolekandeaasutuse hooned projekteeritakse üldjuhul 1–2-korruselised. Enamate korruste puhul peab hoones olema lift.

(2) Magamis- ja elutoad planeeritakse hoone ida-, kagu- või lõunapoolsesse ossa, köök aga põhjapoolsesse ossa.

(3) Ööpäevast hooldamis- ja rehabiliteerimisteenust osutavas hoolekandeaasutuses peavad olenevalt teenuste liigist ja hulgast olema järgmised ruumid:

1	Magamistoad
2	Elutuba
3	Üleriiete hoiuruum
4	Tervishoiu- ja protseduuriruumid
5	[Kehtetu – RTL 2009, 53, 781– jõust. 10.07.2009]
6	Tualettruumid
7	Söögituba kööginurga või toidu kuumutamise võimalusega
8	Saun
9	Pesemis- või duširuumid
10	Puhta pesu hoiuruum
11	Määratud pesu hoiuruum
12	Koristusinventari hoiuruum
13	Pesupesemis- ja kuivatusruum (kui pesu pestakse hoolekandeaasutuses)
14	Triikimisruum
15	Abiruumid
16	Haldusruumid
17	Töötajate riietus- ja tualettruumid
18	Töötajate söögituba/puhkeruum
19	Toitlustusruumid: – ettevalmistusruum – kuumköök – külmköök – juurviljaladu – toiduainete laod, sh külmkambrid – nõudepesemisruum – koristusvahendite hoiuruum – pakendihoiuruum

	– toidunõude ja pabertarvikute hoiuruum – jäätmeruum
20	Külalistetuba koos tualettruumiga
21	Saal/söögituba

(4) Ruumide koosseisu võib muuta kooskõlastatult Terviseametiga lähtuvalt elanike arvust ja osutatavatest teenustest.

[RTL 2009, 96, 1437- jõust. 01.01.2010]

(5) Hoolekandeesutuse ruumide viimistlus peab olema kooskõlas ruumide funktsiooniga ning sisustus peab võimaldama samu tegevusi, mis koduses (loomulikus) keskkonnas.

(6) Hoolekandeesutuse suitsetamiskoha või -ruumi planeerimisel lähtutakse «Tubakaseadusega» kehtestatud nõuetest.

§ 6. Elu- ja magamistoad

(1) Hoolekandeesutuse elu- ja magamistoad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 26. jaanuari 1999. a määrusega nr 38 «Eluruumidele esitatavate nõuete ja üüriarvestamise korra kinnitamine» kehtestatud nõuetele, kui käesolevas määruuses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Ruumide mõõtmed, sisustuse valik ja selle paigutus peab olema selline, et õendusabiteenuse osutajale võimaldada vajadusel juurdepääs voodile mõlemalt poolt.

(3) Hoolekandeesutuses on üldjuhul ühe- või kahekohalised magamistoad. Olulise kõrvalabi vajaduse ja sügava liitpuudega elanike magamistuba võib olla maksimaalselt neljakohaline. Igas magamistoas peab voodite vahel olema võimalik kasutada liigendatavat vaheseina, kardinat või sirmi.

(4) Magamistoa minimaalne pindala ühekohalise majutuse korral peab olema 8 m², kahekohalise puhul vähemalt 12 m² ja iga järgneva voodikoha kohta peab lisanduma vähemalt 6 m².

(5) Magamistubade ukсед peavad olema lukustatavad.

(6) Hoolekandeesutuses nähakse ette elutuba pindalaga vähemalt 12 m² iga kümne voodikoha kohta.

§ 7. Toitlustusruumid

(1) [Kehtetu – RTL 2009, 53, 781- jõust. 10.07.2009]

(2) Elanikke toitlustatakse üldsöögisaalis, söögitoas, elutoas või magamistoas.

(3) Toidu serveerimiseni tuleb toit hoida nõutaval temperatuuril.

(4) Söögitoas või muus selleks ettenähtud ruumis peab olema pliit või mikrolaineahi, toidunõudekapp, külmkapp, laudad toidu valmistamiseks ja söömiseks ning toidunõude pesemise võimalus.

§ 8. Hügieeniruumid

(1) Hügieeniruum on pesemis- ja tualettruum. Pesemisruum on duširuum, vannituba ja saun. Pesemiskoht on dušš või vann.

(2) Hoolekandeesutuses nähakse ette vähemalt:

- 1) üks pesemiskoht kümne voodikoha kohta;
- 2) üks valamü nelja voodikoha kohta;
- 3) kaks WC-potti kümne voodikoha kohta.

(3) Hoolekandeesutuse pesemis- ja tualettruumide ning pesemiskoha seinad ning põrandad peavad olema kaetud niiskuskindla, kergesti puhastatava ja desinfitseeritava materjaliga.

(4) Tualettruumides peab olema käte pesemise ja kuivatamise võimalus.

§ 9. Tehnokommunikatsioonid ja sisekliima

(1) Hoolekandeesutuses kasutatav joogivesi peab vastama «Veeseaduse» alusel kehtestatud joogiveenõuetele.

(2) Joogivesi peab olema hoolekandeesutuse elanikele pidevalt kättesaadav.

(3) Hoolekandeesutuses peab olema külma- ja soojaveearustus, reoveekanalisatsioon, ventilatsioon ning kesk- või ahjuküte. Ahjukütte korral ei tohi küttekolle avaneda magamistuppa.

(4) Hoolekandeesutuse soojaveearustuses peab ööpäevaringselt olema vähemalt 45 °C vesi.

(5) Loomulik või sundventilatsioon peab tagama küllaldase õhuvahetuse kõikides ruumides. Magamistubades peab olema ka loomulik ventilatsioon.

(6) Küttekehad peavad olema kergesti puhastatavad.

(7) Hoolekandeesutuse ruumides peab olema loomulik ja kunstlik valgustus. Abi-, hoiu- ja hügieeniruumides võib ette näha ainult kunstliku valgustuse.

(8) Kunstlik valgustus peab tagama normile vastava ühtlase ja hajutatud valgustatuse. Magamistoas peab olema voodi juures kohtvalgustus.

(9) Kunstlik valgustus peab vastama tabelis toodule:

	Ruumi nimetus	Valgustatus luksides, mitte vähem kui
1	Magamistuba, elutuba	200
2	Riidehoid, pesemis- ja tualettruumid	100
3	Tervishoiu- ja protseduuriruumid	500
4	Trepid, koridorid	150
5	Puhkeruumid, töötajate ruumid	200
6	Toidu valmistamise ja nõudepesu ruumid	500
7	Saal/söögituba	200

4. peatükk

HOOLEKANDEASUTUSE KASUTAMISE ÜLDHÜGIEENI NÕUDED

§ 10. Magamistoa sisustus

(1) Hoolekandeesutuse magamis- ja elutubade mööbel peab olema kvaliteetne, kergesti puhastatav ning sobima elanike huvide ja eelistustega.

(2) Magamistoas peab olema vähemalt järgmine sisseseade:

1) ühele voodikohale sobiva kõrgusega ohutu, puhas ja mugav voodi ning voodivarustus ja -pesu, tool, öökapp ning vähemalt üks kergesti ligipääsetav paarisseinakontakt;

2) aknakardinad või rulood;

3) peegel;

4) lae- ja kohtvalgusti;

5) riidekapp;

6) laud.

(3) Õendusabiteenuse osutamisel peab vajadusel olema võimalus kasutada funktsionaalvoodit.

§ 11. Maa-ala ja ruumide korrashoid

(1) Maa-ala hoitakse puhta, ohutu ja ligipääsetavana. Maa-ala peab olema turvaline ja juurdepääs kontrollitav.

(2) Hoolekandeesutuse ruume peab iga päev niiskelt koristama ja tuulutama.

(3) Koristusinventar peab olema markeeritud. Siibrite ja potitoolide koristusinventar hoitakse ja pestakse eraldi muust inventarist. Koristusinventar ja -vahendid peavad olema ühekordse kasutamise või pestavad.

(4) Aknaid tuleb pesta mitte harvem kui kaks korda aastas, määrdumisel tihedamini.

(5) Hoolekandeesutuses ei kasutata tervisele ohtlikke koristus- ja puhastusvahendeid.

(6) Madratseid, tekke ja patju tuleb kloppida, pesta või puhastada vastavalt määrdumisele, kuid mitte harvem kui kaks korda aastas. Madratsi- ja padjakatteid pestakse vähemalt üks kord kvartalis, määrdumisel tihedamini. Kasutada võib ühekordseid katteid.

(7) Voodipesu ja käterätikuid tuleb vahetada vähemalt üks kord nädalas ja määrdumisel.

(8) Puhast ja määratud pesu hoitakse eraldi.

§ 12. Toitlustusruumide ja toitlustamise hügieeninõuded

(1) Hoolekandeesutuse toidukäitlemise ruumid ja toit peavad vastama «Toiduseaduse» ja teiste seaduste alusel kehtestatud õigusaktidele.

(2) Hoolekandeesutuse elanike toit peab olema ohutu ja sisaldama vajalikke toitaineid. Toit valmistatakse kooskõlas toidukäitlemist reguleerivate teiste õigusaktidega.

(3) Ühistoitlustamises kasutatavate toiduainete hoolekandeesutuses konserveerimine hermeetiliselt suletud taarasse ei ole lubatud.

(4) Toorpiima võib kasutada ainult kuumtöödeldult.

(5) -(9)

[Kehtetud – [RTL 2009, 53, 781](#)- jõust. 10.07.2009]

§ 13. Töötajate tervisekontroll, isikuhügieen

(1) Hoolekandeesutuse töötajal peab olema nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta kirjalik tervisetõend «Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse» §-s 13 sätestatud nõuete kohaselt. [[RTL 2009, 53, 781](#)- jõust. 10.07.2009]

(2) Hoolekandeesutuse töötajad, kes vahetult teenindavad hoolekandeesutuse elanikke, peavad kandma tööriietust, mille olemasolu, pesemise, kasutamise ja korrashoiu eest vastutab tööandja.

(3) Kui hoolekandeesutuse töötaja jaotab või serveerib toitu, peab ta kandma selleks ettenähtud eririietust.

(4) Tööriietust tuleb vahetada vähemalt kord nädalas, määrumisel tihedamini.

(5) Hoolekandeesutuse töötajate tänavariietust hoitakse eraldi tööriietusest.

5. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 14. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub projekteeritavatele ja renoveeritavatele hoolekandeesutustele 1. mail 2002. a.

(2) Määrus jõustub tegutsevatele hoolekandeesutustele 1. mail 2002. a, v.a § 4 lõige 4; § 5 lõiked 1, 3, 4 ja 5; § 6 lõiked 2, 3, 4 ja 6; § 7 lõige 4; § 8; § 9 lõiked 3, 8 ja 9, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2004. a.